

D ů v o d y:

V žalobě, vznesené 6. února 1927 současně se žalobou o rozvod od stolu a lože, domáhá se stěžovatelka na svém manželu placení výživného 400 Kč měsíčně, a učinila návrh na dvojí prozatímní opatření. Opatření ta byla již prvním soudem správně od sebe rozlišena, neboť povolení každého z nich jest vázáno zákonem na jiné podmínky. Na prvním místě navrženým prozatímním opatřením mělo býti stěžovatelce za sporu o výživu přiřknuto prozatímní výživné 400 Kč měsíčně. Jest to tedy prozatímní opatření podle § 382 čis. 8 ex. ř., a povolení jeho jest vázáno na podmínky § 381 ex. ř. O tomto návrhu bylo rozhodnuto teprve po provedeném šetření, rozhodnutí nevešlo ještě v moc práva a nelze je nyní přezkoumávati. Ihned po podání návrhu bylo povoleno prvním soudem jenom druhé prozatímní opatření, a sice bylo ku zajištění nároku žalobkyně na výživu zakázáno žalovanému, by nenakládal jednotlivými svými svršky, uloženými v tuzemsku u různých osob, a schovatelům těchto svršků bylo zakázáno, by je vydali žalovanému. Tu jde o prozatímní opatření k zajištění peněžitě pohledávky podle třetího odstavce § 379, čis. 2 a 3 ex. ř., povolení jeho jest vázáno na podmínky druhého odstavce § 379 ex. ř. Nehledíc k tomu, že podle § 389 ex. ř. musí již návrhovatelem býti udána výše pohledávky, jež má býti zajištěna, že tedy nemůže býti povoleno prozatímní opatření, jak stěžovatelka navrhla a první soud povolil, všeobecně k zajištění nároku na výživné, vyžaduje se v § 379 ex. ř., by byla osvědčena pravděpodobnost, že odpůrce bez povolení prozatímního opatření poškozením, zničením, zatajením neb zavlčením, zcizením neb jiným nakládáním předměty svého jmění, zvláště úmluvami s jinými osobami, zmaří neb značně stíží dobytí nároku. Nedostačuje pouhá možnost takového jednání dlužníkovy, osvědčena musí býti pravděpodobnost. Ze srovnání doslovu § 379 ex. ř. s §§ 370 a 381 čis. 1 ex. ř. plyne dále, že k osvědčení pravděpodobnosti nestačí pouhá nutnost vykonání rozsudku v cizině. Stěžovatelka neodůvodnila ve svém návrhu nebezpečí, jež jí prý hrozí bez prozatímního opatření, ničím jiným, než že žalovaný bydlí v Holandsku, kde by také rozsudek musil býti vykonán. Pokud je v dovolacím rekursu odůvodňuje také ještě výroky žalovaného, že exekuce zmaří vystěhováním se do Anglie nebo do zámoří, nelze k tomuto novému odůvodnění přihlížeti, poněvadž jest nepřipustnou a mimo to i naprosto neosvědčenou novotou. Pro nedostatek osvědčení nebezpečí podle § 379 ex. ř. byl návrh na druhé prozatímní opatření rekursním soudem právem zamítnut, dovolací rekurs musil se minouti s úspěchem.

Čís. 7897.

§ 179 not. řádu nevztahuje se na případy, kde jest popírána platební povinnost.

(Rozh. ze dne 22. března 1928, R I 193/28.)

Žalující notář domáhal se na žalovaném zaplacení, tvrdě, že na příkaz žalovaného na valné hromadě společnosti jako notář intervenoval, notářská vyhotovení učinil, ověření uskutečnil, potvrzení předsevzal a hotové výlohy učinil, z čehož mu vznikla zažalovaná pohledávka. Námitku nepřípustnosti pořadu práva soud první stolice zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: XI. hlava notářského řádu ze dne 25. července 1871, čís. 75 ř. zák. upravuje poplatky notářů. V těchto ustanoveních nejsou obsažena jenom formální ustanovení o určení (§ 179 not. ř.), o vybrání těchto poplatků (§ 180 not. ř.), nýbrž též věcná ustanovení o tom, kdo ručí za zaplacení těchto poplatků, nebylo-li nic jiného ujednáno (§ 175 not. ř.). Tato ustanovení nutno posuzovati jednotně a nelze je vykládati odděleně. Když tudíž, aby se soud zabýval nejjasnějším případem určení poplatků notářů podle § 180 not. ř., notářský řád určuje sborový soud první stolice v sídle komory, by určil poplatky, tak určil tím bezpochyby soudní dvůr jak k určení výše útrat, tak i určení osoby, která je má zaplatiti (§ 175 not. ř.). Podle § 184 not. ř. nutno použití, přihlížeje k redakční chybě těchto ustanovení též ohledně odměny notáře za sepsání soukromých listin; z tohoto důvodu je tudíž sborový soud první stolice v sídle komory příslušný k určení výše útrat a k určení osoby, která jest povinna tyto útraty zaplatiti. Ježto výrok soudního dvoru podle § 179 not. ř. jest exekučním titulem (§ 1 čís. 1 ex. ř.), nelze o útratách notáře rozhodovati sporným řízením. Bylo tudíž žalobu odmítnouti pro nepřípustnost pořadu práva.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs jest opodstatněn. Rekursní soud vyhověl námitce nepřípustnosti pořadu práva, vycházejí z názoru, že ustanovení § 179 not. ř., podle něhož, byl-li vznesen odpor proti vyúčtování notářských poplatků, jest sborovému soudu v sídle notářské komory na zakročení notáře nebo strany poplatky určití (§§ 171, 174), platí i v tom případě, když je sporna, pokud se týče stranou popřena povinnost k placení poplatků (§ 175 not. ř.). Tento názor rekursního soudu jest mylný. Ani v doslovu ani ve smyslu ustanovení § 179 not. ř. není pro názor ten opory. Ustanovení § 179 not. ř. platí zjevně jen pro případy, kde odporováno jest vyúčtování poplatků, to jest jejich výši nebo započítávání jednotlivých položek a pod., nedopadá však na případy, kde odporováno jest platební povinnosti (§ 175 not. ř.), neboť tato otázka nespadá do vyúčtování a jest otázkou pro sebe (srovnej rozhodnutí sb. n. s. čís. 5139, 5140, 5582). Vycházejí z uvedeného, avšak mylného názoru, rekursní soud neprávem uznal na nepřípustnost pořadu práva a neprávem žalobu z toho důvodu odmítl. Na tom, že pořad práva jest přípustný, nemění nic okolnost, že žalovaný, pokud žaloba zní na zaplacení částky 4695 Kč 10 h (původní žalobní nárok), odporoval tomuto nároku, i co do výše

zažalovaného peníze. Žalobce nárok na zaplacení tohoto peníze opírá o uznání jeho výše. V případě uznání nemá určování poplatků podle § 179 not. ř. místa. Žalobě není tedy ustanovení § 179 not. ř. na překážku. Ukáže-li se tvrzení o uznání nesprávným, bude žaloba o zaplacení požalovaného peníze pro nedostatek jeho určení předčasnou a podle toho bude s ní naloženo. Odmítnouti žalobu pro nepřípustnost pořadu práva i pokud se v ní domáháno určení povinnosti žalovaného k placení (žádání eventuelní), nelze.

Čís. 7898.

Odměny podnikatelů poštovních jízd jsou zcela vyloučeny z exekuce.

(Rozh. ze dne 22. března 1928, R I 199/28.)

Soud první stolice povolil ku zajištění peněžitě pohledávky proti majiteli poštovního pojezdného úřadu exekuci zabavením dlužnickovy pohledávky za československým poštovním erárem ze smlouvy o vedení poštovního úřadu pojezdného. Rekursní soud exekuční návrh zamítl, ježto podle patentu ze dne 5. listopadu 1837, čís. 240 sb. z. s. podle čl. VIII. čís. 7 uv. zák. k ex. ř. v platnosti nedotčeného, důchody poštovníků z oprávnění vztahujících se ke službě poštovní ne-mohou býti ani obstaveny, aniž může na ně dobyt býti právo zástavní.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Exekuční návrh směřuje k zabavení pohledávek povinného za erárem z vedení poštovního úřadu pojezdného v K. Podle § 29 patentu ze dne 5. listopadu 1837, čís. 240 sb. z. s., jenž byl výslovně zachován v platnosti čl. VIII čís. 7 uvoz. zák. k ex. ř. nelze nabýti ani obstatky ani zástavního práva na oprávnění poštovníků, vztahující se k poštovní službě a na jejich požitky z ní plynoucí, dále na peníze jimi vybrané pro účet státní pokladny, jakož i na dopravní prostředky, zařízení a nářadí ke službě určené. Jest otázkou, zda pohledávky povinného za erárem z vedení poštovního úřadu pojezdného lze zařaditi mezi požitky poštovníků z poštovní služby. Rekursní soud zodpověděl otázku tuto kladně a to právem. Poštovníkem dlužno po rozumu patentu ze dne 5. listopadu 1837, čís. 240 sb. z. s. rozuměti soukromého podnikatele, jenž provozuje poštovní přepravu za úplatou, poskytovanou mu státem, a úplatou jsou příjmy plynoucí mu právě z tohoto jeho oprávnění. Řečený patent dává na jeho výpočet věcí z exekuce vyjmutých (oprávnění týkající se poštovní služby, příjmy z ní plynoucí poštovníkům atd.) úmysl ochrániti poštovní službu před exekucí. Jakoby nebylo možno podle tohoto patentu vésti exekuci na vozidlo, používané k poštovním jízdám, bez ohledu